

[Miljøministeren]

forskning i klasse I. Klassifikationsordningen bevares, således at forskning – også i klasse I – fortsat kun må ske i klassificerede laboratorier. Det vil dog stadig være muligt at gå i gang med klasse I-forskningsprojekter uden at afvente den endelige klassificering af laboratoriet.

Jeg kan tilføje, at ifølge lovens § 36 skal hele loven tages op til revision i folketingsåret 1989–1990.

Idet jeg henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om begrænsning af udledningen af svovldioxid og kvælstofoxider fra kraftværker.
(Lovforslag nr. L 93).

Forslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige tiltag, som regeringen har på luftområdet. Det drejer sig bl.a. om reduktion af svovlindhold i brændsler, nye krav til gasfyrede kraftvarmeværker og indsatsen over for bilernes forurening.

Forslaget er en genfremsættelse af L 173, som bortfaldt på grund af valget i foråret. Dog er der taget højde for de reduktionsmål for NO_x og SO₂, som siden er vedtaget i EF.

Lovforslaget bygger på en kombination af 4-årige kvoter for kraftværkers udledning af SO₂ og NO_x og kvoter for enkelte år, hvor der af hensyn til EF-direktivet om begrænsning af luftforurening fra store fyringsanlæg ligger faste krav.

Frem til år 2005 vil den samlede emission af SO₂ fra kraftværker blive nedbragt fra de nuværende ca. 163.000 tons til ca. 85.000 tons pr. år, mens emissionen af NO_x vil blive reduceret fra ca. 140.000 tons til ca. 60.000 tons pr. år. Der er altså tale om en ganske mærkbar reduktion, som også vil beslaglægge mange ressourcer i de kommende år. Investeringerne frem til år 2005 skønnes på baggrund af den forventede udvikling i elforbruget i alt at udgøre ca. 12 mia. kr., hvoraf 2/3 vedrører SO₂-begrænsningen og 1/3 NO_x-begrænsningen. I perioden 1989–1994, som er planlægningsperioden i regeringens investeringsplan på miljøområdet, investeres i alt 4 mia. kr.

Den langsigtede målsætning giver mulighed for dansk erhvervsliv til at være med i udviklingen og leveringen af det forureningsbegræn-

sende udstyr. Dansk industri indgår således i udviklingen af de demonstrationsanlæg, som elværkerne påtænker at etablere som fuldskala-anlæg i starten af 90'erne.

Det fremsatte forslag og de øvrige nævnte initiativer på luftområdet kan under ét betegnes som rensningsforanstaltninger.

Det må imidlertid understreges, at det selvfølgelig primært drejer sig om at få reduceret energiforbruget og at få omlagt energiforbruget til vedvarende energikilder. Det fremsatte lovforslag tilskynder elværkerne til en sådan udvikling. Et mindre elforbrug eller en øget anvendelse af vedvarende energi vil eksempelvis betyde, at de opstillede målsætninger for emissionerne af NO_x og SO₂ vil kunne gennemføres for færre omkostninger.

Sammenfattende vil jeg sige, at der her er lagt op til en stor indsats for at begrænse forureningen med SO₂ og NO_x.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om afgift af visse chlorfluorcarboner og haloner. (CFC-afgift).

(Lovforslag nr. L 98).

Der er blandt forskere enighed om, at udslip af de kemiske stoffer, som betegnes chlorfluorcarboner (CFC) og haloner, medfører en nedbrydning af ozonlaget og klimatiske ændringer. Ozonlaget beskytter Jorden mod skadelig ultraviolet stråling fra Solen. Ultraviolet stråling kan medføre biologiske skader på mennesker, dyr og planter.

Derfor indgik Danmark sammen med en række andre lande og EF en international aftale i FN-regi i september 1987 – den såkaldte Montrealprotokol. Aftaleparterne forpligter sig ifølge protokollen til at reducere forbruget af CFC over en årrække, således at forbruget af CFC i 1998–99 højst er på 50 pct. af 1986-niveauet, og at fastfryse forbruget af haloner. Aftaleparterne forpligter sig endvidere til at begrænse produktionen af disse stoffer.

Desuden forpligter parterne sig til at samarbejde for at fremme forskning, udvikling og udveksling af oplysninger om dels de bedste teknologier til at forbedre opbevaring, genvinding, genbrug eller destruktion af de af protokollen

[Miljøministeren]

omhandlede stoffer eller på anden måde reducere udledning af disse, dels mulige alternative stoffer eller produkter.

Ministerrådet i EF vedtog den 16. juni 1988 en forordning til gennemførelse af Montreal-protokollens reduktionskrav i EF. Danmark producerer ikke for tiden CFC og haloner, men importerer en række af disse stoffer til industriel anvendelse. Stofferne bruges bl.a. til fremstilling af skum og som varmeoverføringsmiddel, rensningsmiddel og opløsningsmiddel i en række produkter, som fremstilles i Danmark, dels til hjemmemarkedet, dels til eksport.

Den foreslåede afgift er et element i et forslag til handlingsplan for reduktion af CFC-forbruget. Handlingsplanen vil have som målsætning, at dansk CFC-forbrug reduceres jævnt, således at forbruget af CFC så vidt muligt ophører i slutningen af 1990'erne.

Hvis forbrugsudviklingen gør det nødvendigt, vil afgiften på CFC'ere og haloner senere foreslås justeret.

Efter handlingsplanen vil det gældende forbud mod anvendelse af ozonnedbrydende stoffer i visse spraydåser snarest blive udvidet til bl.a. at omfatte spraydåser til industriel brug og såkaldte tågehorn, der anvendes ved sportsarrangementer. Hvis markedsmekanismerne ikke reducerer forbruget tilstrækkeligt, varsles forbud mod visse andre CFC-anvendelser, efterhånden som disse kan erstattes.

Som led i handlingsplanen vil Danmark endvidere i internationalt regi arbejde for, at Montrealprotokollen skærpes svarende til det danske reduktionsmål. De øvrige EF-lande opfordres til at tage tilsvarende skridt som de danske. Endelig fortsættes samarbejdet med de øvrige nordiske lande om globalt ophør af anvendelse af ozonnedbrydende stoffer.

En afgift på CFC og haloner og på de varekategorier, hvori disse findes i større mængde, vil medvirke til at reducere CFC- og halonforbruget i Danmark. Afgiften vil nemlig motivere industrien til at anvende alternative stoffer, hvor det kan lade sig gøre, og i øvrigt foretage genvinding og genanvendelse samt fremstille alternative produkter.

Lovforslaget skal desuden ses i sammenhæng med to forslag om miljøafgifter, som fremsættes samtidig hermed. Det drejer sig om forslag til ændring af to eksisterende afgiftslove vedrørende engangsservice og emballage, hvor

afgiftstaksten foreslås sat op med henblik på at fremme genbrug og anvendelse af renere teknologi.

Formålet med disse miljøafgifter er at påvirke borgernes og virksomhedernes adfærd på en sådan måde, at de tilrettelægger deres forbrug og produktion på en måde, der tilgodeser de politiske målsætninger på miljøområdet.

Miljøafgifterne kan ses som en forlængelse af »forureneren betaler-princippet«, idet der skal svares afgift, hvis forbrug og produktion tilrettelægges på en miljømæssigt set mindre hensigtsmæssig måde. Ved betaling af afgifterne bidrager forurenerne til finansieringen af de aktiviteter, som samfundet må iværksætte og opretholde for at håndtere de miljøproblemer, som skabes gennem forurenernes forbrug og produktion.

Lovforslaget (CFC-forslaget) lægger afgift på 8 kemiske stoffer, der hører til gruppen af chlorfluorcarboner og haloner og på en række varekategorier, som indeholder nævnte kemiske stoffer.

For at mindske konkurrenceforvridningen for den danske eksport indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at der kan ske tilbagebetaling af erlagt afgift for de eksporterede varer. Ved fremstilling af varer med CFC og haloner sker der et udslip af disse stoffer til omgivelserne. For at tilskynde til at reducere dette tab, sker der kun tilbagebetaling for de mængder af de afgiftsbelagte stoffer, som stadig findes i færdigvaren. Det skønnes, at afgiften vil omfatte ca. 15 importører af de 8 stoffer og ca. 200 importører og 200 eksportører af varer.

Provenuet af CFC-afgiften foreslås anvendt til dækning af statslige aktiviteter på miljøområdet. En mindre del af provenuet skal anvendes til et forsknings- og udviklingsprogram vedrørende CFC, der sigter på øget genvinding og genanvendelse, anvendelse af alternative stoffer m.v. Udviklingsprogrammet skal medvirke til at gøre det muligt for dansk industri at formindske CFC-forbruget.

Det fremsatte lovforslag vil sammen med handlingsplanens øvrige elementer medvirke til at begrænse forbruget af CFC og haloner i Danmark og dermed udgøre en del af Danmarks bidrag til at nedbringe den globale miljøforurening.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale Folketingets velvillige behandling af forslaget.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger.

(Lovforslag nr. L 99).

Lov om afgift af visse detailsalgspakninger er ved kongelig resolution af 3. november 1988 overført til miljøministerens ressort.

Overførslen af afgiftsområdet til Miljøministeriet sker i forbindelse med regeringens ønske om at fremme adfærdsregulerende miljøafgifter, og fremsættelsen af nærværende lovforslag sker som led i mine bestræbelser på nedbringelse af emballageforbruget.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige forslag om miljøafgifter, som fremsættes samtidig hermed, og som ledes har til formål at virke adfærdsregulerende.

Hovedsigtet med lovforslaget er at begrænse anvendelsen af engangsemballage til drikkevarer samt generelt at påvirke forbruget af engangsemballage med henblik på øget genanvendelse med heraf følgende nedsættelse af affaldsmængderne hidrørende fra emballage.

Den nuværende emballageafgift har generelt bevirket øget genanvendelse af glasemballage, men specielt på vinområdet har afgiften i sin nuværende form haft en u hensigtsmæssig effekt.

På vinområdet har forskellen mellem afgiftssatsen for glas og karton sammenholdt med den relativt høje pris for skyllede genbrugsflasker bevirket, at genanvendelsen af glasflasker er fremmet, men at markedsandelen af glasflasker er reduceret til fordel for kartonemballagen.

For at modvirke øget anvendelse af engangsemballage til vin er det således af miljømæssige grunde ønskeligt at forhøje afgiften af kartonemballage.

Herudover skal afgiftsforhøjelsen tilskynde til anvendelse af mindre emballage på juiceområdet, hvor afgiften kan tilskynde til salg af mindre emballagekrævende juicekoncentrat frem for fortyndet juice med deraf følgende større emballageforbrug.

Ud over en differentieret forhøjelse af afgiften af karton- og metalemballage foreslås en generel forhøjelse af afgiften på 30 pct. af alle de af loven omfattede emballagetyper, idet en forhøjelse generelt vil medvirke til at øge motivationen til genbrug af emballager.

Lovforslaget motiverer således ikke alene til anvendelse af genbrugelig emballage, men bevirker tillige, at disse emballager genbruges i højere grad end hidtil.

Lovforslaget åbner mulighed for, at miljøministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis godtgørelse af afgift af 70 cl vinflasker, som efter direktiv fra EF ikke må markedsføres efter 31. december 1988.

Det forudsættes, at provenuet af afgiften medgår til dækning af statslige aktiviteter på miljøområdet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale Folketingets velvillige behandling af forslaget.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om visse miljøafgifter.

(Lovforslag nr. L 100).

Ved kongelig resolution af 3. november 1988 er de eksisterende regler om afgift af engangsservice og bekæmpelsesmidler i mindre emballager i lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger, lovekendtgørelse nr. 618 af 14. oktober 1988, overført til miljøministerens ressort som et led i regeringens ønske om at fremme adfærdsregulerende miljøafgifter.

Ved lovforslaget foreslås reglerne om afgift af disse varer overført til en særlig lov om visse miljøafgifter.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige forslag om miljøafgifter, som fremsættes samtidig hermed, og som ligeledes har til formål at virke adfærdsregulerende.

Ved lovforslaget foreslås afgiftssatsen for bekæmpelsesmidler uændret til 20 pct., mens der foreslås en forhøjelse af afgiften af engangsservice fra 20 pct. til 50 pct. af engrosprisen før engangsserviceafgift og moms.

Formålet med lovforslaget er at begrænse anvendelse af de omfattede varer med henblik på at nedbringe affaldsmængderne og fremme genanvendelsen.

Bortset fra ændringer af afgiftssatsen for engangsservice er ændringerne i øvrigt af redaktionel karakter som konsekvens af ressortomlægningen.

Provenuet af den nuværende afgift på engangsservice samt bekæmpelsesmiddelafgiften udgør ca. 38 mio. kr. årligt, mens den foreslåede forhøjelse af engangsserviceafgiften anslås